

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

Iktatószám: ÉlfF /532 / 2016

Ügyintéző: Görög Róbert
Telefonszám: 061/795-4247
E-mail: robert.gorog@fm.gov.hu

Jávor Benedek
európai parlamenti képviselő úr
részére

benedek.javor@europarl.europa.eu

Tárgy: Válasz Jávor Benedek európai parlamenti képviselő úr glifozát növényvédő szer hatóanyaggal kapcsolatos megkeresésére.

Tisztelt Képviselő Úr!

Magyarország Kormánya 2013-ban fogadta el az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégiát, melynek küldetése az élelmiszerlánc-biztonság javításával mindannyiunk, azaz az ember és a társadalom védelme, amit elsősorban az egészség és a gazdaság védelmén keresztül tervezzük elérni. A Stratégia jövőképe, hogy mindenkor egészséges, kiváló minőségű, biztonságos termékek legyenek elérhetőek, a termelés hosszú távú fenntartása mellett, ezek előállítása, kereskedelme, felhasználása vagy fogyasztása során a társadalom magas fokú tudatosságot és felelősséget tanúsítson.

Magyarországnak, mint tradicionális mezőgazdasági országnak, a mezőgazdasági tevékenységek közül fontos részterülete a növényvédelem. A növényvédő szerek alkalmazása a növénytermesztés biztonsága érdekében elengedhetetlenül szükséges. A növényvédelemnek viszont nem az egyetlen, sőt még csak nem is a legfontosabb eszköze a növényvédő szeres védekezés. Az integrált növényvédelem korában a növényvédelmi lehetőségek széles eszköztárának alkalmazásával, az összes lehetséges védekezési mód okszerű kombinálásával kell megvédenünk növényi termékeinket a károsítóktól. A kémiai eredetű növényvédő szereket pedig csak a szükséges és minimális mértékben alkalmazzuk. Az élelmiszerbiztonság a talajnál, illetve a növénynél, növényi terméknel kezdődik, ezért a növényvédő mérnök, növényorvos szerepe az élelmiszerláncban meghatározó.

A Földművelésügyi Minisztérium részéről kiemelten fontosnak tartjuk az elővigyázatosság elvének érvényesítését. Magyarországon a 1107/2009/EK rendelet

értelmében nem növényvédő szer hatóanyagokat, hanem növényvédő szerek jól meghatározott alkalmazásait engedélyezzük, amelyek egyike sem okozhat ártalmas hatást az ember egészségére és a környezetre.

A glifozát hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek újraengedélyezése szigorú kockázatértékelés alapján, ún. zonális rendszerben, egységes értékelési elvek szerint történik. Magyarország mind értékelőként, mind véleményezőként részt vesz ezekben az értékelésekben, melyre a jelenleg engedélyezett készítmények újraengedélyezését, vagy visszavonását alapozzuk.

A rendelkezésre álló vizsgálatok és értékelések alapján Németország, mint jelentéstevő tagállam, nem javasolta a glifozát osztályozását rákkeltőként. Nem tekinti a hatóanyagot hormonális károsítónak sem. Valamennyi eddig engedélyezett vagy felülvizsgált hatóanyagnál - így ennél is - az EU és az EFSA szigorú eljárását alkalmazták, mely alapján az elmúlt időszakban számos növényvédő szer hatóanyag engedélyét visszavonták, vagy nem hosszabbították meg.

Az Európai Parlament által tárgyalt pontok véleményünk szerint jórészt a készítmény engedélyezési szintre vonatkoznak. Amennyiben a hatóanyag jóváhagyás, vagy megújítás során az EFSA nem talál olyan aggodalomra adó okot, mely miatt a hatóanyagot tartalmazó készítmények felhasználását Európai Unió szinten korlátozni szükséges, nem támogatjuk a Közösségű szintű korlátozást.

A felhasználásbeli korlátozást, - a szakmai indokokat figyelembe véve - a tagállamoknak saját hatáskörben szükséges meghozniuk. Az Európai Parlament határozatának a készítmények felhasználására vonatkozó pontjait, a fentiek figyelembevételével megfontolandónak tartjuk.

A készítmények foglalkozásszerű (professzionális) felhasználására vonatkozó teljes mértékű, azonnali korlátozását nem tartjuk kivitelezhetőnek. Megfontolandó azonban a nem foglalkozásszerű használat korlátozása.

A közparkokban, játszótereken, kertekben, illetve ezek közelében történő felhasználás betiltásával kapcsolatban Magyarországon már most is szigorú előírások vannak érvényben. Közterületen a permetezés megfelelő védőfelszerelés használatával kizárólag az éjszakai időszakban végezhető, évente maximálisan két alkalommal. Játszóterek, bölcsődék, óvodák és iskolák területén a kezelés nem megengedett. A készítményt közterületen csak növényorvos szakirányító felügyeletével lehet kijuttatni. A közterületeken történő felhasználáskor a kezelésről az érintett lakosságot a helyben szokásos módon tájékoztatni kell, és fel kell hívni a figyelmet a kezeléssel járó közegészségügyi előírások betartására.

A napjaink növénytermesztése, növényvédelme és környezetünk megóvásának igénye együttesen megköveteli, hogy a termés védelmére irányuló tevékenységünkhöz minél kevesebb növényvédő szert használjunk fel. Ehhez megfelelő eszköz az integrált növényvédelem, amely csak alapos biológiai és diagnosztikai ismeretekkel rendelkező

szakemberek bevonásával valósítható meg. Magyarországon a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet írja elő, hogy csak növényorvos által kiállított növényorvosi vény birtokában lehet I. forgalmi kategóriájú növényvédő szer vásárolni. A vény kiállításához a termelőnek és a növényorvosnak minimum egy vegetációs időszakra szóló szerződést kell kötnie. A növényorvos a növényvédő szer felhasználására vonatkozóan szaktanácsot is ad és termelő számára így rendelkezésre áll a megfelelő szakértelem a betakarításig.

Az integrált növényvédelem széleskörű alkalmazása a Földművelésügyi Minisztérium számára kiemelt fontosságú. Az utóbbi években jelentős változások és előrelépések történtek a szemléletformálás és a mezőgazdasági gyakorlat az integrált növénytermesztés terén. A glifozát felhasználás helyett, a talajművelés előnyeinek és hátrányainak meghatározásakor fontos a holisztikus megközelítés. A gyomok elleni mechanikai (talajműveléssel történő) védekezéshez szükséges gyakoribb talajművelés a talaj szerkezetére kedvezőtlen hatást gyakorolhat. A talajművelés csak az egyéves gyomok ellen jelent megoldást, az évelők ellen nem, sőt az évelő gyomok föld alatti szaporító képletei megsokszorozódnak.

Az Európai Parlament betakarítás előtti állományszárításra (deszikkálásra) vonatkozó pontjával kapcsolatban tájékoztatom, hogy a kukorica és kalászos gabonafélék esetében megfontolandónak tartjuk a deszikkálás korlátozását.

Az Európai Bizottság által a május 19-én tartandó szavazásra felterjesztett rendelettervezetben a tagállamok számára előírt - az élőlények biológiai sokféleségére vonatkozó - rendelkezést Magyarország támogatja és a nemzeti szintű engedélyezés és újraengedélyezés során figyelembe veszi.

Az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy a glifozát hatóanyag jóváhagyásakor minden tagállamra kötelező kockázatkezelési intézkedést állapítson meg a Földművelésügyi Minisztérium nem támogatja. Álláspontom szerint az esetleges korlátozást a tagállamoknak saját hatáskörben, a nemzeti szintű engedélyezés, vagy engedélymegújítás során szükséges meghozniuk.

A glifozát hormonháztartást károsító tulajdonságaira vonatkozóan egyetértünk az Európai Bizottság javaslatával, miszerint a kérelmezőnek 2016. augusztus 1-ig megerősítő információkat szükséges benyújtaniuk. Ezeket az információkat az USA engedélyezési hivatala (Environmental Protection Agency – EPA) már értékelte, viszont az eredményeket eljárási szempontok miatt az EFSA nem tudta figyelembe venni.

Felmerült a gyanú, hogy a glifozát hatóanyagú készítményekben használt egyik adalékanyag (polietoxilált zsíramin – POE tallow amine) toxikológiai tulajdonsága aggodalomra adhat okot. Ennek az adalékanyagnak a kiváltását Magyarország támogatja. Az Európai Bizottság jelenleg dolgozik egy listán, amelyen azok a növényvédő szerekben felhasznált adalékanyagok szerepelnének, amelyek alkalmazását betiltanák.

Továbbá a hatóanyag jóváhagyás során egyedülálló módon a Bizottság a glifozát megújítására vonatkozó jelenlegi javaslatában, a POE zsíramin engedélyezett készítményekből való kivonását tervezi. A segédanyagokra vonatkozó tiltólista hiányában szükségesnek tartjuk az intézkedés meghozatalát, ezért támogatjuk az Európai Bizottság erre vonatkozó javaslatát.

A Földművelésügyi Minisztérium és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, mint a növényvédő szer engedélyezésért felelős nemzeti hatóság, továbbra is csak megalapozott tudományos vizsgálatok és ellenőrzések – beleértve a saját központi laboratóriumi ellenőrzéseket is – alapján dönt a növényvédő szerek engedélyezéséről és betiltásáról, így biztosítva a felhasználók, a környezet és a fogyasztók biztonságát. Elkötelezettek vagyunk a magyar emberek egészségének védelme, a környezeti kockázatok csökkentése és a magyar agrárium érdekeinek képviselete iránt.

Budapest, 2016. május „23”

Tisztelettel:

Dr. Fazekas Sándor

